

Notițe bibliografice

Serge Ruzer, Aryeh Kofsky, *Syriac Idiosyncrasies: theology and hermeneutics in early Syriac literature* în colecția „Jerusalem Studies in Religion and Culture”, vol. 11, Ed. Brill, Leiden, Boston, 2010, 188 p., ISBN 978-90-04-18498-5, ISSN 1570-078X.

Făcând parte din colecția de 10 volume „Jerusalem Studies in Religion and Culture”, volumul de față ne introduce în anumite aspecte ale studiului creștinismului siriac, un creștinism ce a fost adeseori ignorat în studiu față de cel grec sau latin. Ceea ce încearcă autorii să prezinte în acest volum, Serge Ruzer și Aryeh Kofsky, profesori la Universitatea Iudaică din Ierusalim, respectiv la Universitatea din Haifa, sunt anumite elemente ale identității și etosului creștinismului siriac din antichitatea târzie, ce fac subiectul unei discuții extinse asupra genezei acestuia într-un fundal indigen creștin aramaic, învecinat cu mediul iudaic. Autorii analizează aici un număr de cinci corpus-uri textuale (de la vechi evanghelii de limbă siriacă, până la fragmente din opera lui Filoxenus de Mabbug) aparținând perioadei dintre sfârșitul secolului al II-lea și începutul secolului al VI-lea. Ca elemente ale analizei autorii scot la iveală o serie de idiosincrazii, atât în ceea ce privește problemele teologice și hristologice, cât și aspecte hermeneutice, legate în principal de viața protopărinților noștri Adam și Eva, de alungarea lor din Paradis, și de soarta urmașilor acestora, înainte ca literatura siriacă să fie asaltată de hegemonia greacă. Idiosincraziile dezbătute în acest volum oferă noi perspective de interpretare asupra naturii acestui creștinism primar de factură inedită, conturând un model de tradiție siriacă autohtonă ce va intra treptat în decursul istoriei într-o interacțiune dinamică cu Imperiul Bizantin.

Drd. Mădălin Enciu

Ieromonah Serghie Rabko, *Este posibilă mântuirea în secolul al XXI-lea?*, trad. din limba rusă de Mariana Cașa, Ed. Cartea Ortodoxă, București, 2010, 352 p., ISBN 978-973-136-201-4

Acest volum a apărut la inițiativa uncenicilor preotului paroh Serghie Rabko și a fost alcătuit în baza interviurilor radiodifuzate date de către sfinția sa. Necesitatea afirmării acestor învățături adaptate la necesitățile impuse de contextul social și religios contemporan este justificată prin cuvintele Sfântului Ignatie, Episcop al Stavropolului care spune că „sfaturile lor (a părinților contemporani) trebuie să fie înțelese și aplicate corect, prin raportarea la timpul și împrejurările actuale” (p. 6-7). Volumul este împărțit în șase părți pe care le vom descrie pe scurt în continuare, precedate de o introducere. Tematica dialogurilor din această carte este complexă. Primele capitole sunt dedicate persoanelor recent apropiate de Biserică și sunt centrate în jurul experienței Aleftinei Strukova, jurnalistă ce s-a convertit apropiindu-se de mănăstirea Optina; temele din aste prime capitole au un caracter apologetic și constituie partea I. Următoarele capitole tratează situații și probleme importante din viața creștinului: virtuțile, relația ucenicului cu părintele său duhovnic, puterea rugăciunii, lecturile duhovnicești și importanța lor, posturile și încercările duhovnicești etc. O atenție deosebită este acordată între temele acestui volum și vieții duhov-